

Enheten för idisslare och gris
Lotta Andersson
Gerd Eklund

Information om införsel av sperma från får och get

Allmän information

Införsel av sperma från får och get får ske från länder inom Europeiska unionen (EU) samt från länder utanför EU som är godkända för export till EU. Kontrollera med Jordbruksverket, enheten för idisslare och gris, vilka länder eller delar av länder som är godkända.

Vid införsel från länder inom EU ska sperman komma från en seminestation eller anläggning som är godkänd för handel inom EU. Lista över EU-godkända seminestationer finns på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se.

Vid import från länder utanför EU ska landet (eller delen av landet) och seminestationen ifråga vara godkända för export till EU. Utbrott av eller vaccination mot mul- och klövsjuka får inte ha förekommit i landet under de senaste tolv månaderna.

Införselförbud

Införsel får inte ske från områden eller anläggningar som är spärrade på grund av smittsam sjukdom hos aktuella djurslag. Det får inte finnas några misstankar om eller tecken på att sperman bär någon smitta.

Registrering och tillstånd

Du som planerar att ta in sperma från ett annat land måste vara registrerad för införsel hos Jordbruksverket. Anmälan om registrering ska inkomma senast 7 dagar före första beräknade införseltillfälle.

Blankett för anmälan (D194) kan beställas från informationsenheten eller hämtas från Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se.

Registreringen gäller under två år från den dag då verket utför registreringen och kostar 500 kronor. Betalning sker via faktura som kommer per post.

Observera att du behöver speciella tillstånd för seminverksamhet. Sådan verksamhet kan t.ex. omfatta lagring, distribution och försäljning eller seminering. Tillstånd

ansöker du om hos enheten för idisslare och gris. Kontakta Jordbruksverket för ytterligare information och blanketter.

Föranmälan

Införsel från länder utanför EU får endast ske över godkänd gränskontrollstation. Mottagaren senast en arbetsdag före ankomst anmäla detta till gränskontrollveterinär vid godkänd gränskontrollstation. Lista över svenska gränskontrollstationer finns på Jordbruksverkets webbplats, www.jordbruksverket.se.

Hälsointyg

Ett officiellt hälsointyg för handel inom EU med får/getsperma, eller för import av får/getsperma från länder utanför EU, ska i original följa med försändelsen vid införseln. Hälsointyget ska vara utfärdat av en officiell veterinär i utförsellandet, inom 24 timmar före lastning. Hälsointyget ska behållas av importören i minst sex månader.

Hälsokrav

Observera att detta endast är en sammanfattning av gällande hälsokrav till dig som importör och att kraven kan ändras eller utökas. Är du osäker angående vad som gäller, kontrollera för säkerhets skull med Jordbruksverket, enheten för idisslare och gris.

Enligt hälsointyget ska sperman och donatordjuren uppfylla kraven i EU-direktiv 92/65/EEG. Enligt detta direktiv ska baggarna/bockarna:

- vara vid god hälsa vid doneringstillfället,
- inom 30 dagar före samlingen av sperma genomgå tester för Brucellos (*Brucella melitensis*), Smittsam epididymit (*Brucella ovis*) samt Border Disease, samt:
- genomgå de tester som behövs för att säkerställa att de är vid allmänt god hälsa vid samlingstillfället.

Baggarna/bockarna ska (enligt direktiv 92/65/EEG) även uppfylla kraven i EU-direktiv 91/68/EEG, artikel 4-6. Enligt detta direktiv får följande sjukdomar inte ha diagnostiserats kliniskt i besättningen:

- Smittsam agalakti (*Mycoplasma agalactiae* hos får, *M. agalactiae*, *M. capricolum*, *M. mycoides* var. *mycoides* LC ("large colony") hos get), under de senaste sex månaderna,
- Paratuberkulos eller kaseös lymfadenit under de senaste 12 månaderna,
- Lungadenom, Maedi/Visna eller Kaprin arterit/encefalit, CAE, under de senaste tre åren (för MV och CAE kan tiden reduceras till tolv månader om smittade djur slaktats ut och övriga djur testats negativt två gånger),
- Smittsam epididymit (*B. ovis*) under de senaste 12 månaderna.

För skrapie gäller nya regler från och med 1 juli 2013. Sverige har ett godkänt utrotningsprogram för skrapie och då gäller följande regler för införsel av får och getter från andra medlemsländer inom EU. Djuren ska komma från en anläggning eller anläggningar (alternativt områden) med försumbar risk för

klassisk skrapie. Avsändarlandet ska säkerställa att alla krav varit uppfyllda i sju år.

Kort sammanfattning av kraven:

- Alla djuren i avsändarbesättningen är märkta och spårbara tillbaks till sina ursprungsbesättningar. Djur som flyttats in till avsändarbesättningen har hämtats från besättningar som också har haft skrapiefri status under sju år samt att detta kan styrkas.
- Alla självdöda eller avlivade djur över 18 mån ska vara provtagna för skrapie (djur som slaktas för att ätas får inte ingå i denna provtagning).
- Ovanstående krav gäller inte får som är av ARR/ARR genotyp (skrapieresistensen).
- Observera att ovanstående är en kort sammanfattning, kraven finns i sitt ursprung i Europaparlamentets och rådets förordning 999/2001, bilaga VIIIA, handel inom unionen. Kraven ska kontrolleras av den officiella veterinären i avsändarlandet.

Härstamningsbevis

Ett officiellt härstamningsbevis ska följa med försändelsen vid införsel. De uppgifter som ska finnas i beviset finns i EU:s förlaga 96/510/EG.

Svenska Djurbönders Smittskyddskontroll

Näringsens egen importkontroll verkar för att förhindra att sjukdomar som inte speciellt regleras genom EU-lagstiftningen kommer in i landet. För mer information kontakta Ebba Schwan, telefonnr: 0498-28 39 82, fax 0498-531 35, mailadress ebba.schwan@gardochdjurhalsan.se.

Gällande föreskrifter, direktiv, förordningar

- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1996:24, saknummer J 11) om införsel av djur, sperma, ägg och embryon. (Finns på Jordbruksverkets webbplats, www.jordbruksverket.se)
- Rådets direktiv 92/65/EEG av den 13 juli 1992 om fastställande av djurhälsokrav i handeln inom och importen till gemenskapen av djur, sperma, ägg (ova) och embryon.
- Rådets direktiv av den 28 januari 1991 om djurhälsovillkor för handeln med får och getter inom gemenskapen (91/68/EEG).
- Europaparlamentets och rådets förordning 999/2001, bilaga VIIIA, handel inom unionen av den 22 maj 2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati